

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

Затверджено науково-методичною
радою ЖДТУ
протокол від «__» _____ 20__ р. №__

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для виконання лабораторних робіт
з навчальної дисципліни
«СИСТЕМНЕ ПРОГРАМУВАННЯ»

для студентів освітнього рівня «бакалавр»
денної та заочної форми навчання
спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення»
освітньо-професійна програма «Інженерія програмного забезпечення»
Факультет інформаційно-комп'ютерних технологій
кафедра інженерії програмного забезпечення

Розглянуто і рекомендовано
на засіданні кафедри інженерії
програмного забезпечення
протокол від «__» _____ 201__ р.
№ ____

Розробник: ст. викл., кафедри інженерії програмного забезпечення Власенко О.В.

Житомир
2017 – 2018 н.р.

ЗМІСТ

Передмова

Вимоги до звіту

Вимоги до оформлення програм

Лабораторна робота №1 "Програми копіювання файлів"

Лабораторна робота №2 "Кодування файлу"

Лабораторна робота №3 "HelloWin"

Лабораторна робота №4 "KeyLock"

Лабораторна робота №5 "Миша"

Лабораторна робота №6 "Таймер"

Лабораторна робота №7 "Процеси та потоки"

Лабораторна робота №8 "Виняткові ситуації"

ПЕРЕДМОВА

Дане видання не є учбовим посібником по системному програмуванню. Він включає перелік вимог, яким повинні задовольняти знання студентів перед виконанням ними певної лабораторної роботи, та деякі моменти, на які необхідно звернути увагу в ході роботи.

Звіт про виконання лабораторної роботи повинен бути зданий не пізніше ніж на наступному занятті.

Вимоги до звіту

В різних ЛР вимоги до звіту можуть варіюватися, але любий звіт повинен складатися з частин, які відповідають нижче наведеним вимогам:

- описати програму та її призначення;
- вказувати типи та призначення глобальних змінних;
- описати методи та прийоми використані при вирішенні поставленої задачі;
- описати структуру програми.

В лабораторних роботах, які потребують розбору функцій, розбір виконувати за наступним шаблоном:

- *тип поверненого значення;*
- *що повернене значення означає;*
- *які параметри отримує функція, їх типи, що означають;*
- *що виконує функція;*
- *особливості;*

Якщо функція в якості параметру отримує одну з констант, описану в header файлі, необхідно перерахувати всі споріднені з нею константи і описати їх.

Приклад:

Синтаксис :

```
#include <fcntl.h>
#include <sys/stat.h>
int open(const char *filename, int access [, unsigned mode]);
```

Файл, який включає прототип - *io.h*

Описання:

Функція *open* відкриває файл, ім'я котрого задано параметром *filename*, і підготовлює його до наступних операцій читання та / або запису, в залежності від параметру *access*.

Для утворення файлу в звичайному режимі, ви можете присвоїти відповідні значення *ifmode*, або при відкритті файла вказати опції *O_CREAT* і *O_TRUNC* зв'язані операцією побітового логічного додавання (*OR*) з необхідним режимом передачі.

Наприклад:

```
open("xmp",O_CREAT|O_TRUNC|O_BINARY,S_IREAD);
```

створює двійковий файл з атрибутом тільки для читання з ім'ям *XMP*, причому, Якщо він

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
-------------	---

вже існує, то він обрізається до нульової довжини.

Для функції `open` параметр `access` конструюється шляхом логічного побітового додавання прапорів, перерахованих в двох наступних списках. З першого списку може бути використаний тільки один прапор; інші прапори можуть використовуватися в любых логічних комбінаціях.

Список 1: прапори читання / запису .

`O_RDONLY` відкриття тільки для читання .

`O_WRONLY` відкриття тільки для запису .

`O_RDWR` відкриття для читання і запису .

Список 2: інші прапори доступу.

`O_NDELAY` Не використовується; для сумісності з системою UNIX.

`O_APPEND` Якщо прапорець встановлений, то перед кожною операцією запису, вказівник файлу буде встановлюватися на кінець файлу.

`O_CREAT` Якщо файл існує, цей прапорець не має ніякого значення. Якщо файл не існує, він буде створений, і біти з аргументу `mode` будуть використані для установки бітів - атрибутів файлу, як і в функції `chmod`.

`O_TRUNC` Якщо файл існує, його довжина усікається до 0. Атрибути файлу остаються не змінними.

`O_EXCL` використовується тільки разом з `O_CREAT`. Якщо файл уже існує, то функція повертає помилку.

`O_BINARY` Даний прапор може бути встановлений для гарантованого відкриття файлу в двійковому режимі.

`O_TEXT` Даний прапор може бути встановлений для гарантованого відкриття файлу в текстовому режимі.

Ці константи (`O_...`) визначені в файлі `fcntl.h`.

Якщо ні `O_BINARY`, ні `O_TEXT` не вказані, файл відкривається в режимі трансляції, відповідно глобальній змінній `ifmode`.

Якщо в побудові параметру `access` бере участь прапор `O_CREAT`, вам необхідно вказати аргумент `mode` з наступних символічних констант, визначених в файлі `sys/stat.h`.

Значення параметру доступу `mode`:

`S_IWRITE` Дозвіл на запис.

`S_IREAD` Дозвіл на читання.

`S_IREAD/S_IWRITE` Дозвіл на читання / запис.

Повернені значення: При успішному завершенні `open` повертає ціле невід'ємне число `handle` - логічний номер відкритого файлу. Вказівник файлу (Вказівник поточної позиції) встановлюється на начало файлу. При помилці функція повертає значення `-1`, і змінна `errno` отримує одне з наступних значень:

`ENOENT` - Маршрут або ім'я файлу не знайдені;

`EMFILE` - Занадто багато відкритих файлів;

`EACCESS` - Доступ заборонено;

`EINVA` - Невірний код доступу.

Вимоги до оформлення програм

Тексти програм, написаних студентом, повинні відповідати наступним вимогам:

1. Кожний файл з текстом програми повинен мати заголовок який включає:

- ім'я файлу;

- коротку ремарку яка пояснює призначення файлу;
- рядок який ідентифікує автора.

2. В кінці файлу має бути рядок, який вказує, що це кінець файлу.

3. Вирівнювання тексту повинно відповідати наступним умовам:

- Директиви препроцесора, об'явлення прототипів функцій, глобальних змінних - вирівнюються в притулок до лівого краю.
- Кожний оператор або блок операторів, логічно вкладений в інший, зсовується на дві позиції вправо відносно зовнішнього. Фігурна дужка ({}), яка означає початок блоку, повинна знаходитись в тому ж рядку, що і оператор, який вміщує цей блок, а дужка, яка означає кінець блоку (}) - в тому ж стовпчику, що починається цей оператор

приклад:

```
if(a){
  while(i<0){
    i++;
    j++;
    a = 0;
  }
}
```

4. Функції та змінні повинні мати осмислені імена які відповідають угорській нотації:

Префікс	Тип даних
A	Масив (Складний тип)
Ch	Символ
Cb	Лічильник байтів
Dw	Довге ціле без знаку
H	Логічний номер
Hdc	Логічний номер контексту пристрою
Hwnd	Логічний номер вікна
I	індекс (Складний тип)
L	Довге ціле
Lp	Дальній (довгий) покажчик (Складний тип)
N	Ціле
Np	Ближній (короткий) покажчик
Pt	Точка описана парою координат x,y
Sz	Рядок який закінчується нулем
W	Ціле без знаку

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
-------------	---

1. *Касаткін А.І.* Управление ресурсами. - Минск: Высшая школа, 1992.
2. *Касаткін А.І.* Системное программирование. - Минск: Высшая школа, 1991.
3. Власенко О.В., Данильченко О.М., Северин О.О. Системне програмування. Курс лекцій. Частина 1. (бібліотека ЖІТІ)

Лабораторна робота №1 "Програми копіювання файлів"

Література до перших трьох ЛР

1. *Касаткін А.І.* Управление ресурсами. - Минск: Высшая школа, 1992.
2. *Касаткін А.І.* Системное программирование. - Минск: Высшая школа, 1991.
3. Власенко О.В., Данильченко О.М., Северин О.О. Системне програмування. Курс лекцій. Частина 1. (бібліотека ЖІТІ)

Підготовка:

1. Розібрати всі функції використані в програмі.
2. Опрацювати теоретичний матеріал.

Завдання:

1. Навчитися користуватись програмами `copy1.exe` та `copy2.exe` (архів [lab1.rar](#)).
2. Розібрати роботу програм.
3. В програмі `copy1.c` замінити бінарний режим доступу до обох файлів на текстовий і запустити програму для копіювання досить великого бінарного файлу. Результати експерименту зафіксувати в зошиті. Пояснити причину ефекту.
4. В програмі `copy1.c` замінити бінарний режим доступу до файлу, який записується, на текстовий і запустити програму. Результати експерименту зафіксувати в зошиті. Пояснити причину ефекту.
5. В програмі `copy2.c` знайти оптимальний розмір буферу. Обгрунтувати вибір.
6. В програмі `copy2.c` модифікувати програму так, щоб вона виводила на екран вміст файлу за допомогою функцій `puts()`, `fputs()`, `printf()`, `fwrite()`. Результати експерименту зафіксувати в зошиті. Пояснити причину ефекту.

Контрольні запитання:

1. Чим відрізняється текстовий режим доступу до файлу від бінарного?
2. Що таке дескриптор(`handle`) файлу?
3. Чим відрізняється префіксний доступ до файлу від потокового?
4. В яких випадках більше доцільний потоковий доступ? Чому?

Лабораторна робота №2 "Кодування файлу"

Література до перших трьох ЛР

1. *Касаткін А.І.* Управление ресурсами. - Минск: Высшая школа, 1992.
2. *Касаткін А.І.* Системное программирование. - Минск: Высшая школа, 1991.

3. Власенко О.В., Данильченко О.М., Северин О.О. Системне програмування. Курс лекцій. Частина 1. (бібліотека ЖІТІ)

Підготовка:

1. Повторити ЛР №1.
2. Розібрати функції *lseek()*, *fseek()*
3. Опрацювати теоретичний матеріал.

Технічне завдання:

Програма повинна забезпечувати шифруванні і дешифруванні будь яких файлів по довільному алгоритму з використанням пароля.

Вимоги до програми:

1. Назва програми: **Encode**.
2. **Інтерфейс** - командний рядок, в який вводяться режим роботи програми, пароль, а також імена файлів.

encode `</e | /d>` `<File_to_code>` `[distination_file]` `[/p=password]`

Наприклад:

encode /e myfile.txt myfile.cod /p=mypassword, де

/e або **/d** - ключ який визначає шифрування або дешифрування;

myfile.txt - специфікація файлу який має бути зашифрований;

myfile.cod - специфікація файлу в який має бути записано зашифровану послідовність;

/p=mypassword - пароль для шифрування.

3. Режим *шифрування* - ключ **/e**, режим *дешифрування* - ключ **/d**.

4. При невірному завданні параметрів програма повинна виводити інформацію про вірне завдання параметрів.

Наприклад: *encode* `</e | /d>` `<File_to_code>` `<distination_file>` `[/p=password]`

5. Зашифрований файл повинен складатися із *заголовку* і *кодованих даних*.

6. Заголовок повинен містити:

сигнатуру виду файлу;

номер версії програми;

рядок Copyright, із якого зрозуміло, якою програмою файл був зашифрований;

контрольну суму, що повинна використатися в алгоритмі дешифрування;

імя вихідного файлу для його відновлення при дешифруванні

іншу інформацію на розсуд розробника.

Для роботи з заголовком краще використати структурну змінну. Наприклад:

```
struct Header {
    char signat[3];
    int version;
    char CopyRight[30];
    unsigned long CRC;
    char filename[13];
    ...
}
```

7. Необхідно рахувати контрольну суму, яка буде контролювати правильність дешифрування.

Найпростіший метод підрахунку контрольної суми - це сумування всіх байтів файлу.

```

Наприклад:
unsigned long CRC = 0;
...
while(!eof(source_file)) {
...
    CRC +=buffre[i];
...
}

```

Для виконання кодування даних можна використати будь який алгоритм. Найпростішим може бути алгоритм Гамування (гаммирования).Базується він на бітовій операції XOR. В мосі Сі операція визначена символом '^'. Ця операція є зворотньою. Тоб то:

$$\begin{aligned}
 a \text{ xor } b &= c \\
 c \text{ xor } b &= a \\
 c \text{ xor } a &= b.
 \end{aligned}$$

Використовуючи це правило в программі можна записати це так:

```

int j = 0;
for( int i = 0; i < count_byte_in_buffer; i++ ) {
    if( j == strlen( password ) ) j = 0;
    buffer[ i ] ^= password[ j++ ];
}

```

Результат буде будуватись по наступній схемі:

Вхідна послідовність	<i>b1</i>	<i>b2</i>	<i>b3</i>	<i>b4</i>	<i>b5</i>	<i>b6</i>	<i>b7</i>	<i>b8</i>	<i>b9</i>	<i>b10</i>	...	<i>bn</i>
Символи паролю "vasya"	v	a	s	y	a	v	a	s	y	a
Вихідна послідовність	$c1=b1^v$	$c2=b2^a$	$c3=b3^s$	<i>c4</i>	<i>c5</i>	<i>c6</i>	<i>c7</i>	<i>c8</i>	<i>c9</i>	<i>c10</i>	...	<i>cn</i>

Процес дешифрування проходить по тій же схемі.

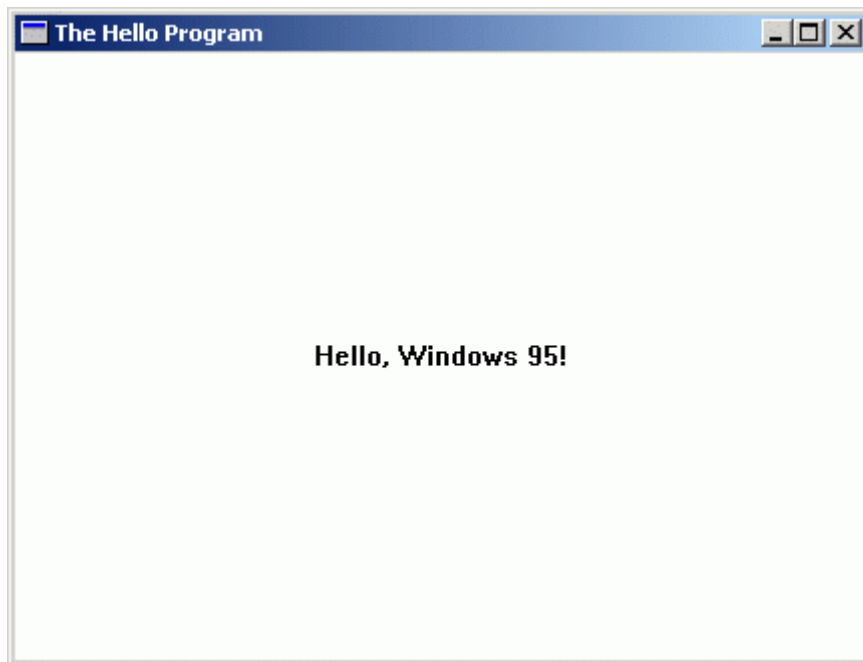
Контрольні запитання:

1. Які існують режими доступу до файлу?
2. В якому режимі необхідно відкрити файл, щоб мати можливість записати контрольну суму на початку файлу з даними?
3. Що буде в вихідному файлі, якщо вхідний містить 100 нульових байтів? Як уникнути цього?
4. Які ще дії над байтами вхідної послідовності можна булоб зробити без загублення даних?

Лабораторна робота №3 "HelloWin"

Завдання для виконання.

1. Розібрати текст програми helloworldin.c та вивчити матеріал викладений у файлі допомоги (архів [lab3.rar](#))

2. Створити аналогічну програму, яка друкує в вікно:

- Змінні середовища програми (Environment)
- Шлях - звідки була запущена на виконання програма

Контрольні питання.

1. Чим відрізняється програма для Windows від програми для DOS?
2. Яка функція є точкою входу в програму?
3. Що таке клас вікна?
4. Що таке віконна функція? Віконна процедура?
5. Навіщо виконувати реєстрацію вікна?
6. Як зв'язана віконна функція з вікном?
7. Що таке цикл обробки повідомлень? Які його функції?
8. Що таке повідомлення? Хто надсилає повідомлення?
9. Кого отримує повідомлення для вікна?
10. Які повідомлення ви вже знаєте? Що визначає кожне з них?
11. Що таке контекст пристрою? Яким чином виконується виведення в вікно програми?

Лабораторна робота №4 "KeyLock"

1. Вивчити матеріал викладений у файлі допомоги (Опис роботи з клавіатурою, архів [lab4.rar](#))
2. Створити програму, яка друкує в вікно інформацію про натискання клавіш на клавіатурі в подібну таблицю:

Massege	Key	Char	Repeat	Scan	Ext	Alt	Prev	Tran
---------	-----	------	--------	------	-----	-----	------	------

За основу (каскад програми) можна використати програму з лабораторної роботи №4. До неї потрібно додати обробку хочаб одного повідомлення WM_CHAR.

Приклад роботи програми показано нижче на малюнку. Приклад готової програми в архіві матеріалу до лабораторної роботи (Програма keylock.exe).

Message	Key	Char	Repeat	Scan	Ext	ALT	Prev	Tran
WM_KEYDOWN	65		1	30	No	No	Up	Down
WM_CHAR		97 a	1	30	No	No	Up	Down
WM_KEYUP	65		1	30	No	No	Down	Up
WM_KEYDOWN	66		1	48	No	No	Up	Down
WM_CHAR		98 b	1	48	No	No	Up	Down
WM_KEYUP	66		1	48	No	No	Down	Up
WM_KEYDOWN	67		1	46	No	No	Up	Down
WM_CHAR		99 c	1	46	No	No	Up	Down
WM_KEYUP	67		1	46	No	No	Down	Up
WM_SYSKEYDOWN	18		1	56	No	Yes	Up	Down
WM_SYSKEYUP	18		1	56	No	No	Down	Up
WM_SYSKEYDOWN	65		1	30	No	Yes	Up	Down
WM_SYSCHAR		97 a	1	30	No	Yes	Up	Down
WM_KEYUP	18		1	56	No	No	Down	Up
WM_KEYUP	65		1	30	No	No	Down	Up
WM_KEYDOWN	16		1	42	No	No	Up	Down
WM_KEYUP	16		1	42	No	No	Down	Up

Лабораторна робота №5 "Миша"

Програма обробки повідомлень від миші.
Підрахунок відстані та швидкості руху миші.

Завдання:

1. Вивести координати миші у вікні.
2. Знайти відстань між двома точками у вікні.
3. Знайти швидкість руху миші на проміжку.

Для виконання цієї лабораторної роботи, необхідно вивчити теоретичний матеріал.

1. Виведення координат миші у вікні.

Для того щоб визначити координати миші, необхідно обробити повідомлення WM_MOUSEMOVE, яке приходить кожний раз, коли виконується рух миші при активному вікні, в камках вікна. Параметрами цього повідомлення є координати миші.

Обробляючи це повідомлення, ви формуєте текстовий рядок наприклад наступним чином:

```
X = LOWORD(lParam);  
Y = HIWORD(lParam);  
wsprintf(str, " X = %d   Y = %d ", x,y );
```

2. Відстань між двома точками у вікні.

Необхідно зафіксувати дві точки. Нехай це будуть точки в яких користувач натисне ліву а потім праву кнопку миші.

Коли виконується натискання лівої або правої кнопки миші, ми отримуємо повідомлення:

WM_LBUTTONDOWN або *WM_RBUTTONDOWN*

Разом з цими повідомленнями передаються координати миші.

```
X = LOWORD(lParam);  
Y = HIWORD(lParam);
```

Це координати в яких було виконане натискання.

Нехай ліва кнопка миші була натиснута в координатах (X1,Y1) а права в координатах (X2,Y2). Відстань між двома точками можна отримати за виразом:

$$S = \text{sqrt}((X2 - X1) * (X2 - X1) + (Y2 - Y1) * (Y2 - Y1));$$

Для визначення швидкості руху миші нам потрібно знати час руху на проміжку.

Для визначення часу, потрібно зафіксувати час при натисканні лівої кнопки миші, а потім час при натисканні правої кнопки миші.

```
T1 = clock(); // цей рядок пишемо в обробник повідомлення WM_LBUTTONDOWN
```

...

```
T2 = clock(); // цей рядок пишемо в обробник WM_RBUTTONDOWN
```

```
DT = T2 - T1;  
Speed = S / DT
```

Тепер залишається тільки вивести значення в вікно.

Для виведення отриманих текстових рядків можна використати функцію TextOut(). Вона вигідна тим, що дозволяє виводити в визначені координати вікна.

Виведення отриманих рядків необхідно робити тільки в обробці повідомлення WM_PAINT. Нагадую, воно приходить тоді, коти операційна система вважає, що інформація в нашому вікні застаріла.

Якщо, нам потрібно згенерувати повідомлення WM_PAINT, то викликаємо функцію InvalidateRect(), яка повідомляє ОС про те що якась частина нашого вікна (або все

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
-------------	---

вікно) застаріло. Виклик цієї функції ми робимо кожний раз, коли необхідно перемалювати вікно.

Додаткове (ускладнене завдання).

Знайти **миттєву швидкість** руху миші.

Підказка. Використовуєте програмований таймер, для отримання фіксованих проміжків часу, на яких визначаєте відстань пройдену мишею, вона й буде швидкістю руху.

Лабораторна робота №6 "Таймер"

Програмування таймеру.

Робота з системною датою та часом.

Створення декількох таймерів, та обробка повідомлень від таймеру.

У даній лабораторній роботі вам необхідно вивчити роботу « таймера ».

Таймер - це об'єкт ядра ОС Windows , який може бути ініціалізованим першим , після чого в чергу повідомлень для вашої програми буде приходити повідомлення WM_TIMER щоразу після закінчення заданого проміжку часу.

Для установки таймера використовується функція WinApi : SetTimer () .

Для знищення таймера використовують KillTimer ();

Для написання 7 лаб. роботи необхідно взяти за основу , 4 лаб. роботу . У ній створюється вікно , в яке необхідно вивести наступне:

1 . Системну дату .

Для цього вам необхідно її отримати . Це можна зробити , викликавши функцію:

GetDateFormat ();

Виклик цієї функції краще виконати у обробці повідомлення WM_CREATE , тобто при створенні вікна . Результатом роботи функції буде заповнена текстова рядок з поточною датою , яку ви і виведете при обробці повідомлення WM_PAINT .

2 . Системний час з точністю до секунд .

Так як час буде змінюватися кожен секунду , то його і оновлювати необхідно буде кожен секунду.

Тому необхідно використовувати таймер. Наприклад , його можна створити таким викликом:

SetTimer (hwnd , 6 , 1000, NULL) ;

де

hwnd - дескриптор вікна ;

6 (другий параметр) - ідентифікатор таймера , чому я поставив йому номер 6 а не 1 зрозумієте нижче. Але це просто його номер.

1000 (третій параметр) - проміжок часу, задається в мсек . 1000 мсек = 1 сек.

NULL (четвертий параметр) - покажчик на функцію , яка буде викликана , для обробки повідомлення WM_TIMER , якщо задано NULL , то викликається ваша віконна функція .

Виклик цієї функції краще виконати при обробці повідомлення WM_CREATE .
Тут же, не забудьте вставити зворотний виклик , тобто знищення таймера.

KillTimer (hwnd , 6) ;

Де другий параметр це ідентифікатор видаляється таймера.

Виклик цієї функції краще зробити в обробці повідомлення WM_DESTROY , тобто при знищенні вікна .

Встановивши таймер , ви будете отримувати повідомлення WM_TIMER , кожну секунду.

У обробнику цього повідомлення вставте виклик функції

GetTimeFormat () , яка вам поверне системний час . Результат буде в текстовій рядку , висновок якої вставте в обробці WM_PAINT .

3 . Програмування п'яти таймерів на різний час.

Виведіть у вікно п'ять рядків наступного змісту:

Timer number 1 (5s.) - OFF

Timer number 2 (10s.) - OFF

Timer number 3 (15s.) - OFF

Timer number 4 (20s.) - OFF

Timer number 5 (25s.) - OFF

Якщо користувач виконати клацання лівої кнопки миші по якій те з п'яти рядків , то фраза OFF , повинна змінитися на фразу ON , і після чого , через відповідний проміжок часу (5 , 10 , 15 , 20 або 25 сек.) Відповідна рядок буде виглядати наприклад так:

Timer number 4 (20s.) - ON (BEEP!)

Фраза BEEP , повинна з'являтися кожен раз після закінчення проміжку часу сигналізуючи про те що даний таймер включений і працює. Не забудьте її прибирати для того щоб було видно момент її включення наступного разу.

Якщо користувач виконає повторне клацання лівою кнопкою миші по тому ж таймером , то він повинен вимкнутися (ON -> OFF) , і після чого сигнал BEEP , не повинен біля нього з'являтися .

Користувач може включити будь-яку кількість таймерів (він 1 до 5 одночасно) , і всі вони повинні «робити» BEEP , після закінчення свого проміжку часу.

Для виконання останнього (третього) завдання , зробіть наступне:

Вставте обробку повідомлення WM_LBUTTONDOWN , яке приходить , при натисненні лівої кнопки і миші. Перевірте координати Миші , в яких виконано натискання , є координати збігаються з одного з рядків 5 таймерів , то виконайте дії з встановлення даного таймера.

Наприклад для першого SetTimer (hwnd , 1 , 5000 , NULL) ;

Або для другого - SetTimer (hwnd , 2 , 10000 , NULL) ;

Перемалуйте OFF на ON .

Якщо таймер був включений , то вимкніть його

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

KillTimer (hwnd , 1);
 Перемалюйте ON на OFF.

Як тільки ви встановите черговий таймер , то він теж стане надсилати WM_TIMER . Для того щоб розрізнити від якого таймера прийшло повідомлення , тоєсть який проміжок часу пройшов , для цього скористайтеся номером таймера який ви отримуєте разом з повідомленням WM_TIMER в параметрі lParam .

Таким чином в обробнику WM_TIMER : можна виконати наступне:

```
switch ( lParam ) {
case 1: // обробка таймера на 5 сек
break ;
case 2: // обробка таймера на 10 сек
break ;
case 3: // обробка таймера на 15 сек
break ;
case 4: // обробка таймера на 20 сек
break ;
case 6 : // обробка таймера на 1 сек формування рядка системного часу
break ;
}
```

Дана лаб.раб . розрахована на одне лабораторне заняття .

Лабораторна робота №7 "Процеси та потоки"

Взаємодія між процесами.

Розподіл даних між процесами.

Робота з файлами які відображаються у пам'ять.

Необхідно написати дві програми , які матимуть спільні дані .

Існує кілька механізмів реалізації спільного доступу до даних різних процесів .

Скористаємося одним з них , найбільш зручним - проєціюванням файлу в пам'ять.

Одна програма буде сортувати дані у файлі , а інша відображати вміст цього файлу.

Працювати обидва процеси будуть одночасно .

Створіть файл data.dat . У ньому записані числа , згенеровані випадковим чином. Кількість чисел - 20-30 штук. Діапазон значень : від 10 до 100. (Це саме числа , а не символічні рядки хранящієASCII коди цифр !)

Програма № 1 . « Сортування даних»

1 . Беремо за основу програму лаб.раб № 3 .

2 . Включаємо обробку події натискання клавіші, і відстежуємо в ньому натискання пробілу. Якщо користувач натиснув пробіл , значить починаємо сортування даних.

3 . Виконуємо проєктування файлу в пам'ять. Використовуємо для цього створений файл data.dat . В результаті отримуємо доступ до даних як до звичайного одновимірного масиву .

ЖДТУ	Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет
------	---

4 . Виконуємо сортування масиву , будь-яким з методів сортування. Вставте 1-но секундну затримку для кожної ітерації сортування масиву , це дозволить потім наглядней побачити процес сортування.

5 . По закінченню сортування , програма виводить у вікно , рядок « Робота завершена».

Програма № 2. « Висновок файлу даних у вікно »

1 . Беремо за основу програму лаб.раб № 3 .

2 . Виконуємо проектування файлу в пам'ять. Використовуємо для цього створений файл data.dat . В результаті отримаємо доступ до даних як до звичайного одновимірного масиву . Цей же файл проектує на згадку попередня програма.

3 . Створюємо таймер на 0.5 секунди . При отриманні повідомлення від таймера , виконуємо висновок всього масиву у вікно. Передбачте коректний перевивод даних у вікно , без накладень . У вікно виводиться не числа з масиву , а рядки одного і того ж символу , наприклад « * » , в кількості рівній числу з масиву.

Запускаємо на виконання обидві програми одночасно. Коли друга програма запустилася і виконує виведення даних у вікно (виводить поки одну і ту ж саму картинку кожні пів секунди) , натискаємо пробіл у першій програмі і вона починає сортувати масив . При цьому , так як вони дані беруть з одного і того ж файлу (обидві проектували його собі на згадку) , то перша вносить зміни переставляючи дані при сортуванні , а друга виводить з себе у вікно і ми бачимо хід процесу сортування . Тимчасову затримку у першій програмі можна при потребі збільшити.

Ці дві програми демонструють можливість організації спільного доступу процесів до одних і тих же даних . Так само демонструється механізм проектування файлу в пам'ять , як один з найкращих методів доступу до файлу.

Завдання розраховане на 2 лабораторних заняття .

Теорія по проєцированию файлів у Методичці (частина 3).

Лабораторна робота №8 "Виняткові ситуації"

Критичні секції коду програми.

Виняткові ситуації.

Виключення при взаємодії процесів.